

SEKS IN DE MAATSCHAPPIJLEERLES?

Hieronder wordt een, verre van volledige, opsomming gegeven van programma's die recentelijk op de Nederlandse televisie zijn uitgezonden. Programma's die op een of andere manier over seks gaan. Wellicht vraagt u zich af: wat is de relevantie van deze programma's voor ons vak?

JANET DUURSMAN

Wanneer u de programma's bekijkt, zal duidelijk zijn dat deze vele aanknopingspunten voor maatschappijleer bieden. Aan de orde komen kwesties die te maken hebben met onderwerpen die bij maatschappijleer centraal staan, zoals:

rechtsstaat - democratie - pluriforme samenleving - religie - generatieconflicten
- gelijkheid versus godsdienstvrijheid - *nature-nurture* - cultuur(relativisme)
- socialisatie - identiteit - groepsdruk - rolpatronen - gendervraagstukken - seksuele moraal.

Sommige programma's lenen zich er goed voor in het geheel te worden bekeken, voor andere programma's geldt dat het passender is een selectie te laten zien; het een en ander hangt natuurlijk ook af van aan welke groep u het programma laat zien.

LESSUGGESTIE

Kijk met de leerlingen (een deel van) een van nevenstaande programma's. Laat de leerlingen vervolgens in kleine groepen van vier tot zes leerlingen over onderstaande vragen praten:

- Is men in Nederland anno nu meer of minder ruimdenkend dan zestig jaar geleden, en dan veertig jaar geleden? Waaruit kun je dat afleiden? Welke maatschappelijke ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag?
- Gelden er verschillende normen voor mannen en vrouwen? In hoeverre is dat terecht dan wel onterecht? Zijn jongens en meisjes het hier onderling over eens?
- Welke politiek-juridische aspecten spelen een rol bij de kwestie die in het programma aan de orde wordt gesteld, welke sociaal-culturele en welke vergelijkende aspecten?
- Welk dilemma wordt in dit programma aan de orde gesteld? Neem je in deze kwestie een cultuuruniversalistisch of een culturrelativistisch standpunt in, en waarom?

PROGRAMMA'S OVER SEKS

POLYGAMIE

Documentaire VPRO - 30 minuten

<http://www.uitzendinggemist.nl/afleveringen/1100288>

In Nederland is monogamie nog steeds de norm. Toch gaat een op de drie Nederlandse mannen en vrouwen wel eens vreemd. Hoe komt het dat we zo gericht zijn op monogame relaties, en wat is polygamie nu eigenlijk?

CODE ROOD - EERWRAAK

Documentaire NCRV - 50 minuten

http://www.npo.nl/3doc-code-rood-eerwraak/18-08-2011/NCRV_1459693

Jaarlijks worden honderden Nederlandse meisjes door eigen familie met de dood bedreigd. Saba, Dunya, Zara en Nadia zitten ondergedoken in Nederland. Voor het eerst vertellen ze hun onthutsende verhaal. (NB: Dit is een aangrijpende documentaire.)

HOUDT GOD VAN VROUWEN?

Documentaire NCRV - 62 minuten

http://www.npo.nl/houdt-god-van-vrouwen-ncrv-dokument/23-12-2013/NCRV_1652808

Hilligje Kok-Bisschop uit Staphorst wil als vrouw een actieve rol spelen in de kerk en in de SGP, maar ze krijgt geen kans. Ze laat zich niet ontmoedigen en gaat met humor en geloof de strijd aan.

LOVERBOYS

Thema-avond EO - 85 minuten

http://www.npo.nl/thema-avond-loverboys/09-08-2011/EO_101173509

Deze thema-avond gaat in op een nieuwe generatie loverboys. Via het internet

weten loverboys tot wel drie keer sneller het vertrouwen van meisjes te winnen dan vroeger op het schoolplein. Deze documentaire toont hoe deze loverboys te werk gaan en laat meisjes aan het woord die slachtoffer van loverboys zijn geworden.

40 DAGEN ZONDER SEKS

Afl. Veel seks, geen liefde

Jongerenprogramma EO - 35 minuten

http://www.npo.nl/40-dagen-zonder-seks/07-07-2009/EO_101153559

Jongerenprogramma waarin jongeren de uitdaging aangaan om zich veertig dagen van alle vormen van seks te onthouden. In deze aflevering volgt de kijker een jongeman van 24 jaar. Doordeweeks is hij IT-medewerker op een kantoor. In het weekend gaat hij los, dan kan niet naar een vrouw kijken zonder aan seks te denken.

SLETVREES

Documentaire VPRO - 80 minuten

<http://www.vpro.nl/kijk/sletvrees.html>

Sinds de seksuele revolutie zouden we de schaamte voorbij zijn, seks zou nu kunnen zonder schuld en zonde; vrijheid, blijheid voor iedereen. Dat was het idee. In deze documentaire onderzoekt Sunny Bergman of dat ook daadwerkelijk het geval is.

TENT EN SEKS

Documentaire VPRO - 26 minuten

<http://www.vpro.nl/speel.program.43389763.html>

In deze documentaire gaat Sunny Bergman op pad met een tent en vraagt ze voorbijgangers naar hun seksuele belevingen. Hoe seksueel bevrijd zijn ze nu eigenlijk?

69: LIEFDE SEKS SENIOR

Documentaire VPRO - 95 minuten

http://www.npo.nl/teledoc/26-05-2014/VPWON_1198433

Oude mensen hebben geen seksen worden niet meer verliefd. Dat is wat iedereen denkt. Maar is dat eigenlijk wel zo? Of kunnen we het ons gewoon niet voorstellen? (NB: Deze documentaire bevat expliciete beelden.)

SPUITEN EN SLIKKEN

Jongerenprogramma BNN - 55 minuten

http://www.npo.nl/spuiten-en-slikken/01-06-2014/BNN_101357365

Spuiten en Slikken is een televisieprogramma voor jongeren over seks en drugs. In deze aflevering wordt ondermeer een dierentuin bezocht waarbij een bioloog laat zien dat mensen beter moeten kijken naar apen als het op versieren aankomt. ♦

TIEN FILMS OVER SEKS

1. **THE DAY I WILL NEVER FORGET** (Kim Longinotto, 2003, 90 minuten)
In deze indrukwekkende documentaire over vrouwenbesnijdenis worden jonge vrouwen uit Kenia geïnterviewd.
2. **BORN THIS WAY** (Shaun Kadlec/Deb Tullmann 2013, 82 minuten)
Een portret van de homogemeenschap in Kameroen.
3. **THE TIMES OF HARVEY MILK** (documentaire, Rob Epstein, 1984, 80 minuten)
MILK (speelfilm, Gus van Sant, 2008, 128 minuten)
Harvey Milk werd in de jaren zeventig het eerste openlijk homoseksuele gemeenteraadslid van San Francisco en was een van de allereerste activisten voor gelijke rechten voor verschillende minderheidsgroeperingen.
4. **LILJA 4-EVER** (speelfilm, Lukas Moodyson, 2002, 105 minuten)
Een Russisch meisje belandt in Zweden in de prostitutie. Zeer indringende en expliciete speelfilm.
5. **BEPERKT HOUDBAAR** (Sunny Bergman, 2007, 60 minuten)
Documentairemaakster Sunny Bergman is bang om niet meer aantrekkelijk te zijn, terwijl ze tegelijkertijd boos is dat vrouwen voortdurend op hun uiterlijk worden beoordeeld.
6. **JONG EN GAY IN RUSLAND** (Vice, 2014, 30 minuten)
In 2013 ondertekende president Poetin de omstrede antihomowet, waarmee het maken van 'propaganda' voor homoseksualiteit strafbaar is geworden. Wat zijn de gevolgen voor homo's in Rusland?
7. **ALLEEN MAAR NETTE MENSEN** (Lodewijk Crijns, 2012, 89 minuten)
De nette joodse David Samuels ontmoet in de Bijlmer de donkere Rowanda. Komische speelfilm naar het boek van Robert Vuisje.

8. **SAME SAME BUT DIFFERENT** (Detlev Buck, 2009, 107 minuten)
Speelfilm over jonge Duitse backpacker die verliefd wordt op HIV-besmette Cambodjaanse prostituee.
9. **IK BEN EEN MEISJE!** (Susan Koenen, 2010, 15 minuten)
IDFA documentaire over Joppe, een 13-jarig MtF-transgender meisje. (<http://www.youtube.com/watch?v=dSIEscXUK70>)
10. **OUWHEOEREN** (Gabrielle Provaas, Rob Schröder, 2011, 80 minuten)
Tweelingzussen Louise en Martine werken al vijftig jaar als prostituee en vertellen in deze documentaire over hun ervaringen.

BAS BANNING